

VOJNI SUD U NIŠU
IK br. 258/2002
11.10.2002. godine

OPŠTINSKI SUD U SUBOTICI
PRIMLJENO 29 JUL 2003
PRILAGODBA
TAKSA
POSLOVNI BROJ

U IME NARODA

Vojni sud u Nišu, u veću sastavljenom od sudije pukovnika Radenka Miladinovića, kao predsednika veća, sudije kapetana Mirka Krostvića i sudija – porotnika puk. Šojić Rada, puk. Krsmanović Miodraga i CL na sl. u VJ Radošević Ordanke kao članova veća, uz sudelovanje Slavice Ristić, kao zapisničara, odlučujući o optužnici VT u Nišu, I VTK br. 2696/2000 od 19.07.2002. godine, koja je od strane pomenutog tužioca, pre početka glavnog pretresa, činjenično i pravno izmenjena i to podneskom od 16.09.2002. godine podnete protiv: **MANČIĆ ZLATANA**, potpukovnika iz ~~Od~~ Od Pirota zbog kriv. dela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 142. st.1. KZ SRJ i produženog kriv. dela zloupotrebe službenog položaja iz čl. 174. st.1. KZ SRJ, protiv opt. **RADOJEVIĆ RADA**, kapetana na sl. u VP 4445/50-3 Medvedja, zbog kriv. dela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 142. st.1. KZ SRJ; te i protiv opt. **TEŠIĆ DANIJA I SEREGI MIŠELA**, oba biv. vojnici VP 4445/50 Djakovica, zbog kriv. dela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 142. st.1. a u smislu čl. 22. KZ SRJ, na održanom javnom glavnom pretresu na dane 16.09., 25.09., 26.09., 03.10. i 11.10.2002. godine, u prisustvu zastupnika optužbe poručnika Aleksandra Stanojevića, optuženih i njihovih branioca – adv. Kovačević Momčila, Živković Radonje, Veličković Svetislava i Buturović Jovana; na osnovu, čl. 9., 15. i 18. Zakona o Vojnim sudovima, te čl. 350., 354., 356. i 357. Zakonika o krivičnom postupku, doneo je i na dan 11.10.2002. godine, u prisustvu navedenih stranaka, javno objavio sledeću

P R E S U D U

1. Opt. ZLATAN MANČIĆ,

[REDACTED]

2. opt. RADE RADOJEVIĆ,

[REDACTED]

[REDACTED]

3. opt. DANILO TEŠIĆ, [REDACTED]

[REDACTED]

4. opt. MIŠEL SEREGI, [REDACTED]

[REDACTED]

I
Krivi su

Zato što su

a) neutvrđenog dana početkom aprila 1999. godine, za vreme rata u SRJ, u selu Kušnin na Kosovu i Metohiji, postupili protivno odredbi čl. 33. st.3. u vezi čl. 13. Ženevske konvencije o zaštiti građanskih lica za vreme rata, tako što je opt. Mančić naredio opt. Tešiću da sa još jednim vojnikom liši života 2 lica albanske nacionalnosti, neutvrđenog identiteta, koja su mu neposredno pre toga bila privedena kao organu bezbednosti borbene grupe 3. , sa kojima je obavio razgovor i potom naredio opt. Radojeviću da odredi tog drugog vojnika, pa je opt. Radojević, izvršavajući pomenuto naredjenje, naredio opt. Seregiju da zajedno sa opt. Tešićem liše života pomenuta lica, nakon čega su opt. Tešić i opt. Seregi izvršili ta naredjenja i to tako što su navedena lica povelili ka Prizrenu, pa kada su stigli do putničkog vozila marke "Lada" , koje je bilo parkirano pored puta na oko 4 km od mesta gde im je jedinica bila locirana, opt. Tešić je tim licima rekao da podju za Prizren, pa kada su ona krenula i udaljila se od njih oko 10 m, ispalio je metak iz automatske puške u pravcu jednog od tih lica, iako ga ono ničim nije ugrožavalo, koji je to lice pogodilo u potiljačni deo glave, nanevši mu povrede od kojih je ono na mestu preminulo, dok je opt. Seregi, takodje, iz automatske puške ispalio metak u pravcu tog drugog lica, i ako ga ni ono ničim nije ugrožavalo, koji ga je pogodio u predelu ledja i naneo mu povrede od kojih ono nije na mestu preminulo, pa kako je davalo znake života, istom je prišao opt. Tešić i u njega ispalio još jedan metak

i to iz iste puške, koji ga je pogodio u glavu, nanevši mu povrede od kojih je na mestu preminulo, nakon čega su njihove leševe zajedno zapalili u nameri prikrivanja tragova izvršenja dela, kako ne bi bili otkriveni,

b) a opt. Maničić neutvrđenog dana krajem marta 1999. godine, iznad mesta zvanog "Vran stena" na putu Orahovac – Mališevo, postupio protivno odredbi čl. 33. st.2. u vezi čl. 13. pomenutog Ženevske konvencije, tako što je, od nepoznatog lica, koje se sa drugim licima ~~navedeno~~ u čemu i to traktorom sa prikolicom, a nakon što su traktor zaustavili pripadnici VJ, protivpravno oduzeo i prisvojio više novčanica nemačkih marki neutvrđenih apoenā, tražeći mu novac i to povišenim tonom, pri čemu je tom licu udario šamar, nakon čega mu je ono dalo pomenute novčanice,

- čime su počinili:

1. opt. Mančić Zlatan radnjama pod tač. a) i b), kriv. delo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 142. st.1. KZ SRJ,
2. opt. Radojević Rade, radnjama pod tač. a), kriv. delo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 142. st.1. KZ SRJ,
3. opt. Tešić Danila i opt. Seregi Mišela, radnjama pod tač. a), kao saizvršioči, kriv. delo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 142. st.1. KZ SRJ a u vezi čl. 22. KZ SRJ, pa ih sud primenom čl. 41. KZ SRJ, a u odnosu na opt. Tešić Danila i opt. Seregi Mišela primenom i čl. 42. i 43. KZ SRJ,

O S U D J U J E

1. Opt. Mančić Zlatana na kaznu zatvora u trajanju od 7 /sedam/ godina, u koju mu se uračunava vreme provedeno u pritvoru od 29.04. do 11.10.2002. godine, koju će izdržati po pravosnažnosti presude
2. opt. Rada Radojevića na kaznu zatvora u trajanju od 5 /pet/ godina, u koju mu se uračunava vreme provedeno u pritvoru od 30.05. do 11.10.2002. godine, koju će izdržati po pravosnažnosti presude
3. opt. Tešić Danila na kaznu zatvora u trajanju od 4 /četiri/ godine, u koju mu se uračunava vreme provedeno u pritvoru od 27.05. do 30.07.2002. godine, koju će izdržati po pravosnažnosti presude
4. opt. Seregi Mišela na kaznu zatvora u trajanju od 3 /tri/ godine, u koju mu se uračunava vreme provedeno u pritvoru od 29.04. do 30.07.2002. godine

Optuženi su dužni da Vojnom sudu u Nišu plate na ime stvarnih troškova postupka i to; opt. Mančić Zlatan i Radojević Rade po 2.602,00 /dvehiljadešestotinedva/ dinara, opt. Tešić Danilo 32.640,00 /tridesetdvehiljadešestotinečetdeset/ dinara, a opt. Seregi Mišel 19.390,00 /devenaesthiljadatristotinedevadeset/ dinara, te i svi na ime paušala po 5.000,00 /pethiljada/ dinara sve u roku od 15 dana po pravnosnažnosti presude, pod pretnjom prinudnog izvršenja.

II

Na osnovu čl. 354. st.1. tač.1. Zakonika o krivičnom postupku, u odnosu na opt. Mančić Zlatana

ODBIJA SE OPTUŽBA

da je

utvrđenog dara u periodu od kraja marta do 09.05.1999. godine, u širem reonu razmeštaja borbeno grupe 3, u navedenom svojstvu, iskorišćavanjem svog službenog položaja, pribavio sebi protivpravnu imovinsku korist tako što je prisvojio 470 DM, par mindjuša, prsten, video kameru "Soni" i dva fotoaparata, koja je pronašao prilikom pretresa terena, pa kao pomenuti novac i navedene predmete nije predao pretpostavljenoj komandi, to su mu isti oduzeti od strane ovlašćenog službenog lica organa vojne policije na dan 09.05.1999. godine,

- čime bi učinio kriv. delo zloupotreba službenog položaja iz čl. 174. st.1. KZ SRJ.

Obrazloženje

Vojni tužilac u Nišu podigao je optužnicu, I VTK br. 2696/2000 od 19.07.2002. godine, protiv opt.: Mančić Zlatana, potpukovnika na sl. u VOd Piroto, zbog kriv. dela ubistvo u podstrekavanju iz čl. 47. st.2. tač.6. KZ RS u vezi čl. 23. KZ SRJ, kao i zbog produženog kriv. dela zloupotrebe službenog položaja iz čl. 174. st.1. KZ SRJ; Radojević Radeta, kapetana na sl. u VP 4445/50 – 3 Medvedja, zbog kriv. dela ubistvo u podstrekavanju iz čl. 47. st.2. tač.6. KZ RS, u vezi čl. 23. KZ SRJ; kao i protiv Tešić Danila i Seregi Mišela, oba biv. vojnici VP 4445/50 Djakovica, zbog kriv. dela ubistva iz čl. 47. st.2. tač.6. KZ RS a u vezi čl. 22. KZ SRJ.

U napred navedenoj optužnici VT je podneskom od 16.09.2002. godine, a pre početka glavnog pretresa, izmenio činjenični opis dispozitiva pod tač. a), kao i pravnu kvalifikaciju, tako da je opt. Mančiću i Radojeviću stavio na teret da su počinili po kriv. delo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 142. st.1. KZ SRJ, a opt. Tešiću i

Seregiju da su, kao saizvršioци, počinili kriv. delo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 142. st.1. a u vezi čl. 22. KZ SRJ.

Zastupnik optužbe je u toku dokaznog dela postupka, izvršio preciziranje već pomenute izmenjene optužnice i to pod tač. a), tako što je iz opisa izostavio "čl. 3. st.1. tač. a)", a umesto ovog stavio je opis "čl. 33. st. 2. u vezi čl. 13.", a sem ovog, u odnosu na opt. Mančića odustao je od gonjenja za počinjeno kriv. delo zloupotreba službenog položaja iz čl. 174. st. 1. KZ SRJ, dok je činjenični opis pod tač. a), u odnosu na opt. Mančića, dopunio još i sledećim opisom "a opt. Mančić neutvrđenog dana krajem marta 1999. godine, iznao mesta zvanog "Vran stena" na putu Orahovac – Mališevo, postupio protivnog odredbi čl. 33. st.2. u vezi čl. 13. pomenute Ženevske konvencije, tako što je, od nepoznatog lica, koje se sa drugim licima kretalo navedenim putem i to traktorom sa prikolicom, a nakon što su traktor zaustavili pripadnici VJ, protivpravno oduzeo i prisvojio više novčanica nemačkih marki neutvrđenom apoenom, tražeći mu novac i to povišenim tonom, pri čemu je tom licu udario šamar, nakon čega mu je ono dalo pomenute novčanice".

Nakon svega pomenutog zastupnik optužbe je, u završnoj reči, u svemu oslao pri izmenjenoj i preciziranoj optužnici, predlažući da sud sve optužene oglasi krivim za predmetna kriv. dela i osudi ih po zakonu, a iz razloga što je izvedenim dokazima utvrđeno da su istu počinili.

Sud je na glavnom pretresu ispitao opt. Mančić Zlatana, Radojević Rada, Tešić Danila i Seregi Mišela u vezi predmetnih kriv. dela, a zatim je, u dokaznom delu postupka, saslušao svedoke Kolunczić Milicu, Kovačević Branislava, Rangelov Slobodana, Vuković Vlatka, Sarvanović Huseina, Mihajlović Radomira, Rudić Pavla, Veljković Ivicu, kao i veštaka Bogdanović Sladjanu, a zatim je, uz saglasnost stranaka, pročitao iskaze svedoka iz prethodnog postupka i to Kamenčić Jugoslava, Perašević Miodraga, Djordjević Milovana, Milosavljević Ninoslava i Jovanović Jelivora, te i nalaze i mišljenja specijalne psihijatrijske bolnice Gornja Toponica za opt. Tešić Danila i Seregi Mišela, izveštaj komande 549 NTB od 05.07.2002. godine, socijalnu amamnezu za opt. Tešić Danila, službenu ocenu za opt. Radojević Radeta, 2 potvrde o privremeno oduzetim predmetima od 09.05. i 24.06.1999. godine, potvrdu o predaji pronadjenih sredstava, službenu ocenu za opt. Mančić Zlatana, kao i izveštaj iz kaznene evidencije za opt. Seregi Mišela, a izvršen je i uvid u radnu beležnicu opt. Mančića, što je sve bliže navedeno u zapisniku o glavnom pretresu od 16.09., 25.09., 26.09., 03.10. i 11.10.2002. godine.

Opt. Mančić u svojoj odbrani na glavnom pretresu nije sporio da se tokom aprila 1999. godine, kao starešina iz organa bezbednosti, nalazio u reonu sela Kušnin – SO Prizren, da je bio u sastavu borbene grupe 3, odnosno VP 4445 Prizren, da je obavljao poslove organa bezbednosti, da je, pri dolasku u pomenuto selo, u istom zatekao dvojicu civila, da se radilo o licima albanske nacionalnosti, da je sa njima obavio razgovor, da im je potom rekao da budu u toj kući da se ne udaljavaju, da nije imao nameru da ih udaljava iz sela iz razloga što je ocenio da ne predstavljaju nikakvu opasnost po bezbednost jedinice, da je, a nakon što je bio upoznat sa predlogom nekog starešine koji je bio odgovoran za granicu i to u smislu da ta dvojica civila trebaju napustiti selo, rekao opt. Radojeviću da on sa još dva svoja vojnika isprati tu dvojicu civila iz zone odgovornosti borbene grupe i to u pravcu Prizrena, te da se ovo desilo trećeg dana od dana njihovog

dolaska u pomenuto selo, kao i to da je kapetan Rangelov, kao komandant grupe, bio upoznat o svemu pomenutom u vezi ta dva civilna lica. Medjutim, u celosti je negirao da je bilo kom, pa i opt. Tešiću, naredio da liši života tu dvojicu civila, da nema nikakve veze sa njihovim ubistvom, da mu u vezi tog lično ništa nije poznato, da u vezi te dvojice civila nije imao bilo kakve kontakte u vezi bilo čega sa opt. Tešićem i Seregijom, da lično misli da ta dva civila nisu ni ubijena, a da su opt. Tešić i Sergi rekli da su ih ubili samo radi toga da bi se hvatili, te da se pri radu u svemu vodio Ženevske konvencije o zaštiti građanskih lica za vreme rata. Na kraju je takođe, negirao, a na ime, da je iskorišćavanjem svog službenog položaja sebi pribavio protivpravnu imovinsku korist, iznoseći, kao osnovno, da su određena sredstva oduzimana od vojnika i starešina i potom predavana njemu, da ih je on zaista, u više navrata, predavao organima vojne policije u Prizrenu, da od tih sredstava ništa nije zadržao za sebe, da on lično od tih lica nije oduzima bilo kakva sredstva i novac, pa ni predmetna, tj. ona koja se navode pod tač. a) i c) dispozitiva optužnice. Izneo je, sasvim na kraju, još i to, da je krajem marta 1999. godine, iznad mesta zvanog "Vran stena", od više lica koja su se tada prevozila traktorima, legitimisao samo jedno od njih, da je tada to lice ošamario iz razloga što mu je ono reklo da mu se ostali i to mlađji članovi porodice nalaze u inostranstvu, te da tada, kako od tog lica koje je ošamario, kao i od drugih, nije uzimao bilo kakav novac, pa ni novčanice u DM

Ni opt. Radojević u svojoj odbrani nije sporio da se sa svojom jedinicom – vodom nalazio u reonu sela Kušnin i to od 01.04.1999. godine, da tada u tom selu nije bilo nikog od civilnih lica, da su se u njegovom vodu, pored ostalih, nalazili vojnici, tj. opt. Tešić i Seregija, da se njegov vod nalazio u sastavu borbene grupe 3, da je komandant te grupe bio kapetan Rangelov, da se u toj grupi nalazio i opt. Mančić i da je obavljao poslove organa bezbednosti, da je sa svojim vodom učestvovao u izvršavanju mnogih zadataka, da je pri tom dolazilo i do zarobljavanja pripadnika UČK kao i drugih, da su potom sva ta lica predavana opt. Mančiću, tako da sa njima više nije imao bilo kakav kontakt, da svojim vojnicima nije objašnjavao kako se postupa sa zarobljenicima, ranjenicima i civilnim licima i to zbog toga što nije imao vremena za to, ali da i pored ovog, kao i pored toga što mu nisu bile poznate odredbe Ženevske konvencije o zaštiti građanskih lica za vreme rata, s obzirom da su svi zadaci izvršavani pod njegovom neposrednom kontrolom, nije moglo doći do toga da se prema tim licima preduzme bilo šta što je nedozvoljeno. Sem navedenog, izneo je još i to, a na ime, da je u jedinici bio čuo nekakvu priču u smislu da se u ratnim uslovima moraju izvršavati sva naredjenja, pogotovu starešina iz organa bezbednosti, te da u protivnom može doći do streljanja, da u pomenutom smislu nikada nije izdao bilo kakvo naredjenje svojim vojnicima, a da ne isključuje mogućnost da je vojnicima, u neformalnom razgovoru, nešto rekao u već pomenotom smislu oko izvršavanja naredjenja u ratnim uslovima. Negirao je da mu je kritične prilike opt. Mančić naredio da odredi još jednog vojnika radi lišavanja života te dvojice civila, da za to nije odredio nikog, pa ni opt. Seregiju, da mu nije bilo poznato da su u pomenutom selu, pri njihovom dolasku, bila zatečena dvojica civila, da su bila pod nadzorom opt. Mančića, da su potom odvedena iz sela, te da je u vezi svega ovog, nakon jedan do dva meseca, čuo priču u jedinici gde se tada sa jedinicom još nalazio na teritoriji KIM. Na kraju je izneo da se seća da mu je opt. Mančić kritične prilike zatražio da mu da dvojicu vojnika, da ga nije pitao zašta su mu potrebni ti vojnici, da je nakon ovog odredio opt. Tešića i Seregiju, da je posle ovog otišao na teren radi izvršavanja drugih zadataka, da se u jedinicu vratio istog dana i to negde u popodnevni časovima,

da su mu tada u kancelariju došli opt. Tešić i Seregi, da ih je tom prilikom pitao u smislu da li su izvršili to naredjenje koje im je izdao opt. Mančić, da mu je jedan od njih, ne zna tačno ko, odgovorio da su zadatak izvršili, te da je te kritične prilike opt. Mančić, zbog odsutnosti kapetana Rangelova, obavljao dužnost komandanta borbene grupe, tako da je zbog ovog bio u obavezi da izvršava njegova naredjenja.

Opt. Tešić i opt. Seregi u svojim odbranama su sporili da su kritične prilike, kao vojnici pomenute jedinice, lišili života dva civilna lica neutvrđenog identiteta i to albanske nacionalnosti, a na način što su na njih pucali iz automatskih pušaka cal. 7,62 mm, te da su to uradili po naredjenju starešina i to opt. Tešić po naredjenju opt. Mančića a opt. Seregi po naredjenju opt. Radojevića. Obojica su u vezi lišavanja života te dvojice civila, takoreći, saglasno izneli, a na ime, da su naredjenja pomenutih starešina izvršili zbog straha za sopstveni život, s obzirom da je u jedinici bilo prisutno shvatanje da se u ratu moraju izvršavati sva naredjenja, pripremljena iz organa bezbednosti, te da će svako biti streljan ukoliko ne izvrši naredjenje, a izneli su još i to, da im pomenute starešine, pri izdavanju naredjenja oko izvršenja konkretnog zadatka, tj. u vezi lišavanja života te dvojice civila, nisu pretile u pomenutom smislu, a na ime, da će biti streljani ako ne izvrše to naredjenje.

Sem već napred navedenog, opt. Tešić i Seregi su objasnili na kakav način su lišili života tu dvojicu civila, a na ime, da su se polaska, s obzirom da su dužili snajpere, od drugih vojnika iz njihove jedinice uzeli automatske puške sa municijom, da su te puške, po naredjenju opt. Radojevića i u njegovom prisustvu, repetitivno tako da su izvršili ubistvo. Umetanje metka u cev, da su tek nakon ovog sa tom dvojicom civila pošli prema Prizrenu, da su se tako kretali oko 4 km, nakon čega su stigli do jednog putničkog vozila "Lada", da je na tom mestu opt. Tešić rekao tim civilima da podju napred, da su oni dosita i pošli, da je zatim u jednog od njih opt. Tešić, a nakon što je bio udaljen oko 10 m, ispalio jedan metak iz automatske puške, da je to lice bilo pogodjeno u predelu potiljka, da je od te povrede odmah preminulo, da je zatim i opt. Seregi iz automatske puške ispalio 1 metak u pravcu tog drugog civila, da ga je pogodio u predelu ledja, da je to lice davalo znake života, pa kako više nije mogao pucati u njega, to je zbog ovog opt. Tešić u to lice ispalio još 1 metak, da ga je zrno od tog metka pogodilo u predelu glave, da je nakon ovog i to lice podleglo od tih povreda, da su potom zajedno te leševe odveli u kanal pored puta, stavili preko njih nekoliko komada njihove odeće koju su bili poneli sa sobom, a zatim ih zapalili, te da su nakon ovog otišli kod opt. Radojevića i izvestili ga da je zadatak izvršen. Na kraju su, u svemu saglasno, izneli još i sledeće, da ta dva civila nisu bila naoružana, da su bila starosti između 40 i 50 godina, da od njih nisu bili ugrožavani u ma kom smislu, te da njima, tj. opt. Tešiću i Seregiju, nisu bile poznate odredbe Ženevske konvencije o zaštiti građanskih lica za vreme rata. Opt. Tešić je, pored već napred navedenog, izneo još i to, a na ime, da je nakon 2 – 3 dana od lišavanja života ta dva civila, otišao u Prizren i taj događaj prijavio starešini iz organa bezbednosti i to zastavniku Rudić Pavlu, te da je posle ovog, a nakon 7 dana, bio pozvan u Vojnu policiju u Prizren, kada je u vezi tog događaja napisao pismenu izjavu.

Analizom iznetih odbrana svih optuženih, u sklopu sa ostalim izvedenim dokazima na glavnom pretresu, sud je u svemu utvrdio činjenično stanje, kao u izreci presude.

I

Na pretresu uopšte nije bilo sporno da su ta dva civilna lica zatečena u s. Kušnin u trenutku dolaska pomenute jedinice te i da su potom lišena života od strane opt. Tešića i Seregija. Ove činjenice sud je utvrdio, pre svega, na osnovu iznetih odbrana svih optuženih, tako i na osnovu iskaza svedoka Rangelov Slobodana, Kolundžić Jovice ka Rudić Pavla.

Naime, opt. Mančić u svojoj odbrani nije sporio da su dva civilna lica zatečena u s. Kušnin pri dolasku pomenute jedinice, iznoseći u vezi njih, kao osnovno, da ih je dosita zatekao, da se radilo o licima albanske nacionalnosti, da je sa njima obavio razgovor, da im je zatim rekao da budu u njihovoj kući da se ne udaljavaju, da ih je kasnije posećivao u toj kući, da nije imao namere da ih udaljava iz sela iz razloga što je ocenio da ne predstavljaju nikakvu opasnost po bezbednost jedinice, te da je tek trećeg dana rekao opt. Radojeviću da ih, sa još njegova dva vojnika, isprati iz zone odgovornosti grupe i to u pravcu Prizrena. Iz pomenutog dela odbrane opt. Mančića nesumnjivo proizilazi da su kritične prilike u pomenutom selu zatečena ta dva civilna lica, kao i to da je on sa njima, kao starešina iz organa bezbednosti, obavio odredjeni razgovor.

Da su ta dva civilna lica doista zatečena u tom selu, sem već pomenute odbrane opt. Mančića, sud je tako utvrdio i na osnovu dela odbrane opt. Radojevića jer je on, u vezi tih lica, prilikom ispitivanja kod istražnog sudijske 30.05.2002. godine, između ostalog, izneo "ja sam otišao do komande i ispred komande mene je sačekao major Mančić, vojnički sam se obratio, a on mi je rekao 'trebaju mi tvoja dva vojnika', pitao sam zbog čega, a on mi je rekao da oni trebaju da mu odrade neku dvojicu terorista" (str. 4. st.1. zapisnika o ispitivanju). Iz pomenutog dela odbrane opt. Radojevića, kao i dela gde on iznosi da se sve ovo dešavalo otprilike oko 10.04.1999. godine, sasvim jasno proizilazi da je on od strane opt. Mančića bio upoznat da se u selu nalaze ta dva civilna lica, budući da mu je opt. Mančić pomenute prilike, a na njegovo pitanje zbog čega mu trebaju ta dva vojnika, rekao da mu trebaju i to "da mu odrade neku dvojicu terorista". Istina opt. Radojević je pomenuti, kao i drugi deo odbrane iz istrage od 30.05.2002. godine, negirao na glavnom pretresu, što sud nije prihvatio, o čemu će kasnije više biti reči u presudi.

Konačno, da su se u selu Kušnin kritične prilike nalazila ta dva civilna lica, sem napred navedenog, sud je ovo utvrdio i na osnovu odbrane opt. Tešića i Seregija. Naime, opt. Tešić je u vezi njih, pored ostalog, izneo, da su pripadnici njegovog voda bili smešteni u jednom dvorištu, da je do kapije tog dvorišta došao opt. Mančić sa opt. Radojevićem, da je to bilo negde tokom aprila 1999. godine, da su ga pozvali da ode do njih, da mu je te prilike opt. Mančić rekao da se u selu nalaze 2 muškarca, da su u pritvoru, da su osmatrali položaje VJ, da su locirali položaje i da su te podatke javili neprijatelju, dok je u vezi ovog opt. Seregi izjavio, a na ime, da se za tu dvojicu civila u njihovom vodu pričalo da su šijuni, da su zbog toga bili na saslušanju u komandi, da on sa njima nije razgovarao, da im ne zna podatke, da su bili starosti oko 50 godina i u civilnim odelima, te da ih je, neposredno pre odvodjenja, video da se nalaze na ulici. Iz pomenutih odbrana opt. Tešića i Seregija, proizilazi nesumnjiv zaključak da je i njima bilo poznato da su se ta 2 civilna lica nalazila u pomenutom selu u navedenom periodu, te i daje sa njima kontakt imao opt. Mančić.

Prema tome, na osnovu napred iznetih odbrana opt. Mančića, Radojevića, Tešića i Seregija, sud je na sasvim pouzdan način utvrdio da su ta dva civilna lica zatečena u selu Kušnin pri dolasku pomenute jedinice, te i da je potom sa njima opt. Mančić, kao starešina iz organa bezbednosti, obavljao razgovor.

Nadalje, da su ta dva civilna lica kasnije lišena života i to od strane opt. Tešića i Seregija, a na način, mesto i vreme, kakvo je to navedeno u tač. 4) izreke presude, sud je ovo utvrdio, pre svega, na osnovu priznanja opt. Tešića i Seregija, koja su napred već inrepetirana u presudi (str. 7. st.3.), a naime, oni su, u svemu saglasno, izjavili, da su kritične prilike odveli tu dvojicu civila iz sela Kušnin prema Prizrenu, da se radilo o licima starosti između 40 i 50 godina, da su se u pomenutom pravcu kretali oko 4 km, nakon čega su stigli do jednog putničko vozila marke "Lada", da je na tom mestu opt. Tešić rekao toj dvojici civila da nastave kretanje ispred njih, da su se oni udaljili oko 10 m, da je potom opt. Tešić iz automatske puške ispalio 1 metak u pravcu tog 1 civila, da ga je pogodio u predelu potiljka, da je to lice zbog te povrede odmah preminulo, da je nakon ovog i opt. Seregi iz automatske puške ispalio 1 metak u pravcu tog drugog civila, da ga je pogodio u predelu ledja, da je i dalje davalo znake života, da opt. Seregi više nije mogao puzati u njega iz razloga što mu je bilo muka, da je zbog ovog u to lice još jedan metak ispalio opt. Tešić, da ga je pogodio u predelu glave, da je i ono nakon ovog preminulo, da su zatim zajedno te leševe odveli u kanal pored puta, stavili preko njih određenu odeću i potom ih zapalili. Sud je izvršio ocenu dokazne vrednosti pomenutih priznanja optuženih Tešića i Seregija, pa je našao da one imaju potrebnu dokaznu vrednost. Kad ovako nalazi, sud polazi od toga da su oni bili dosledni u kazivanju činjenica iz izreke presude, kako u prethodnom postupku, tako i na glavnom pretresu, a da su im iskazi logični i potpuni ukazuje i to što oni, sem navodjenja činjenica i okolnosti, iznose i argumentaciju za svoje navode, tj. da su smatrali da su u obavezi da izvrše pomenuta naređenja. Sve ovo, po oceni suda pomenuta priznanja o okolnostima i činjenicama u vezi lišavanja života te dvojice civila, čine verodostojnim. U prilog ovakve ocene govori i to što oni nisu imali baš nikakvog razloga da pomenutim priznanjima, pre svega, terete sebe, niti bilo kog drugog, pa ni opt. Mančića i Radojevića. Sve ovo znači da su u svemu istinito svedočili, tj. onako kako se predmetni događaj doista i odigrao. Bez ikakvog uticaja je na kvalitet priznanja opt. Seregija to što on pri prvom ispitivanju u prethodnom postupku na dan 29.04.2002. godine, kao i pri suočenju sa opt. Tešićem 19.06.2002. godine, nije priznao da je kritične prilike iz automatske puške ispalio metak u jednog od tih civila, budući da je za ta negiranja dao sasvim uverljive razloge, a naime, da je tako bio poučen od strane tada dvojice angažovanih branioca, koje je sud u potpunosti prihvatio.

Da je opt. Tešić učestvovao u lišavanju života tih civila, sem njegovog već pomenutog priznanja, u određenom smislu proizilazi i iz iskaza svedoka Kolundžić Jovice, Rudić Pavla i Rangelov Slobodana. Naime, opt. Tešić bio je izričit da mu je svedok Kolundžić, a nakon lišavanja života tih civila, prebacivao u smislu da kad pali da pali bolje, te i da mu je pretio sa Hagom, što je pomenuti svedok, uglavnom, negirao na pretresu i to pri suočenju sa opt. Tešićem. Medjutim, kad se ima u vidu da svedok ne isključuje mogućnost da je opt. Tešiću pominjao Hag, što svedok, van svake sumnje, ne čini slučajno, već upravo zbog toga što je bio upoznat sa time šta je on uradio, a svedok je, po oceni suda, imao razloge da svedoči u pomenutom smislu i to zbog toga što se

plašio da i on ne bude eventualno pozvan na odgovornost i to zbog neprijavlivanja tog događaja nadležnim organima i starešinama.

Svedok Rudić Pavle izjavio je da se ne seća da mu je bilo ko, pa ni opt. Tešić, prijavio nekakav događaj koji se odnosio na ubistvo nekakvih civila. Međutim kada mu je opt. Tešić detaljno objasnio gdje se nalazio kada mu je taj događaj prijavio, izjavio je da je moguće da je to tako bilo, ali da se toga ne seća, pa kada se ovome dotični je izjavio još i to, a naime, da je, koliko se seća, pre bombardovanja, najviše razgovarao sa opt. Tešićem, to iz svega ovog, po oceni suda, nesumnjivo proizilazi da je svedoku bio prijavljen predmetni događaj od strane opt. Tešića, a to što on izjavljuje da se tog događaja ne seća, te i da je sa Tešićem razgovarao pre bombardovanja, što on, po oceni suda, čini samo zbog toga da bi otežao utvrđivanje istine a time i pomogne opt. Mančiću i Radojeviću u smislu izbegavanja odgovornosti, te i zbog toga da i on ne bi bio pozvan na eventualnu odgovornost zbog neblagovremenog neprijavlivanja tog događaja drugim nadležnim starešinama i organima.

Konačno, u vezi lišavanja života te dvojice civila, svedok Rangelov je na početku saslušanja, tj. sve do suočenja sa opt. Radojevićem, na glavnom pretresu, kao osnovni, izjavio: da ga je lično opt. Radojević izvestio da se desilo ubistvo te dvojice civila, a da ta dvojica civila bila zatečena u s. Kušnin pri dolasku jedinice, da su ubijena na putu prema Prizrenu, da su to uradili opt. Tešić i Seregi, da se ne seća šta mu je tada opt. Radojević rekao u vezi toga ko je naredio da ti civili ubiju, da li on ili opt. Mančić, da ga je u vezi ovog opt. Radojević upoznao kada je događaj već bio završen i to tog istog ili narednog dana, a možda i nakon 2 dana, da je ubistvo tih civila izvršeno na pomenutom putu i to kod jednog putničkog vozila marke "Lada", da je tog kritičnog dana bio odustan zbog izvršavanja drugih zadataka te da ga je Radojević u vezi ovog upoznao po povratku u jedinicu i to naveče a u njegovoj kancelariji, tj. kancelariji opt. Radojevića, kao i to da se sve ovo desilo početkom aprila 1999. godine. Navedeno kazivanje svedoka Rangelova nesumnjivo ukazuje na to da se predmetni događaj doista odigrao, tj. da su u istom lišeni života 2 civilna lica, te i da su to uradili opt. Tešić i Seregi, čiji iskaz je sud u celosti prihvatio, s obzirom da je ocenjeno da je u svemu logičani uverljiv, a pre svega istinit, a ne pravilnost ovakve ocene, sem pomenutog, ukazuje i to što je isti u svemu saglasan – podudaran sa odbranama opt. Tešića i Sergija. Istina, pomenuti svedok je, pri suočenju sa opt. Radojevićem, delimično odstupio od već datog iskaza i to u smislu da ne može bliže da opredeli kada ga je opt. Radojević upoznao sa predmetnih događajem, te i da se ne može setiti reči koje je tada opt. Radojević upotrebljavao, a naime, da li je govorio da je bio čuo za taj događaj ili pak da je bio upoznat sa istim. Pomenuto odstupanje svedoka, po oceni suda, učinjeno je samo zbog toga da bi se pomoglo opt. Radojeviću u smislu ublažavanja i izbegavanja njegove odgovornosti.

Dakle, na osnovu pomenutih priznanja opt. Tešića i Seregija, te i iskaza svedoka Kolundžić Jovice, Rudić Pavla i Rangelov Slobodana, sud je na sasvim pouzdan način utvrdio da su opt. Tešić i Seregi kritične prilike, na već opisan način, lišili života tu dvojicu civilnih lica. Istina, sud nije mogao utvrditi indentitet tih lica, jer niko u vezi toga nije mogao dati bilo kakave podatke iako je u vezi tog uloženi veliki napor, što je bio slučaj i sa istražnim sudijom tokom prethodnog postupka. No, bez obzira što nije

utvrđen identitet tih lica, ni u kom smislu se, po oceni suda, a zbog svega napred navedenog, ne može posumnjati u to da ta lica tada nisu lišena života.

Medjutim, jedino se kao sporno postavilo pitanje da li su opt. Mančić i Radojević kritične prilike naredili opt. Tešiću i Seregiju da liše života tu dvojicu civila, što su oni negirali na glavnom prethodnom detaljnom analizom celokupnog postupanja svih optuženih u predmetnom događaju, koja su prikazana u njihovim već interpretiranim odbranama u presudi (str. 5. i 7.), sud je, takodje, na sasvim pouzdan način utvrdio da su opt. Mančić i Radojević naredili opt. Tešića i Seregiju da tu dvojicu civila liše života.

U vezi pomenutog naredjenja opt. Tešić bio je sasvim konkretn, a naime, da je tokom aprila 1999. godine opt. Mančić došao sa opt. Radojevićem u dvorište u kojem je bila smeštena vojska, da se tada u tom dvorištu, pored ostalih, nalazio i opt. Seregij, da su te prilike opt. Mančić i Radojević stali kod kapije tog dvorišta i pozvali ga da dodje do njih, da je otišao i da mu je tada opt. Mančić rekao da se u selu nalaze dva muškarca, da su u pritvoru, da su osmatrali položaje i da su u vezi tog izveštavali neprijatelja, da mu je tada opt. Mančić rekao još i sledeće "sad će ti dovesti 2 civila koja ćeš da odvedeš do "Lade" koje ćeš streljati, u toku tog zadatka preporučaćeš da li kod sebe imati lična dokumenta, a nakon streljana zapalićeš ih, ja sam rekao njima da treba da ih sprovede naša vojska prema Prizrenu, kako drugi vojnici ne bi pucali u njih", da je sve pomenuto čuo opt. Radojević, da je nakon ovog major Mančić otišao, da se on zatim obratio opt. Radojeviću, pitajući ga u smislu da li će zbog tog imati problema, da mu je na to opt. Radojević odgovorio "šta ćeš i razmišljaš kad ti bezbednjak izda takvo naredjenje u ratnom stanju", te da mu je nakon ovog opt. Radojević rekao "izaberi vojnika koji će sa tobom da podje i izvrši naredjenje", da se on opredelio za opt. Seregiju, ne zna zbog čega, najverovatnije zbog toga što mu je on tada bio najbliži, a izjavio je još i to, da su potom uzeli automatske puške sa municijom od vojnika iz voda vodnika Avramovića, da im je opt. Radojević rekao da napune puške, ubace metak u cev, da puške otkoče i sl., da su nakon ovog 2 policajca dovela tu dvojicu civila i to iz pravca komande, da su u rukama nosili neke kofere sa stvarima, te da su nakon svega sa njima pošli u pravcu Prizrena (sve navedeno na 4. i 5. str. zapisnika pri ispitivanju kod istražnog sudije). U vezi izdavanja pomenutog naredjenja opt. Seregij je, između ostalog, izneo u svojoj odbrani, a naime, da ga je te prilike opt. Radojević našao u četi i naredio mu da sa opt. Tešićem ode na izvršenje zadatka, da se taj zadatak sastojao u tome, da iz tog sela, gde im se nalazila jedinica, odvedu 2 civila što dalje i uzput ih ubiju, odnosno da likvidiraju tu dvojicu civila, da su se tada ta 2 civila nalazila na ulici, da su bila odevena u civilnim odelima, da su ih obezbeđivali vojnici da su ih oni potom preuzeli i sa njima pošli putem prema Prizrenu, te da je, pr odlaska, uzeo automatsku pušku i municiju od nekog vojnika iz njihove jedinice i to po naredjenju opt. Radojevića, da su, u prisustvu opt. Radojevića izvršili repetiranje pušaka, tj. izvršili ubacivanje metaka u cev, da su puške ukočili, te da je tokom pomenutog kretanja čuo kako opt. Tešić govori da je njima to naredjenje izdao opt. Radojević iz razloga što je to njemu prethodno naredio opt. Mančić. Iz pomenutih odbrana opt. Tešića i Seregija sasvim jasno proizilazi da je pomenuto naredjenje opt. Tešiću izdao opt. Mančić, a opt. Seregiju opt. Radojević, što u konačnom, s obzirom na njihova saglasna kazivanja, znači da se događaj i u pomenutom delu doista odigrao onako kako su to oni veoma detaljno izneli – objasnili, tj. da su pomenuta naredjenja u vezi lišavanja života ta 2 civila izdali opt. Mančić i Radojević. Zbog svega ovog sud je njihove odbrane i u ovom delu prihvatio u celosti, a

iz istih razloga kao i njihova priznanja u vezi lišavanja života te dvojice civila, o čemu je već napred bilo reči u presudi. Bez ikakvog je uticaja na drugačiju ocenu u vezi prihvatanja njihovih odbrana to što se oni oko nekih činjenica razlikuju, kao na primer, koje kritične prilike pozvao opt. Seregija da dodje, da li opt. Radojević ili opt. Tešić gde su se nalazila ta dva civilna lica u trenutku izdavanja naredjenja, da li na ulici ili su pak tek kasnije dovedena iz pravca komande, ko je sve bio prisutan kada su ta naredjenja izdavao opt. Mančić i Radojević, ko je sve to mogao da čuje, da li je bilo naređeno da se puške ukoče ili otkoče, odakle su uzete i da li je i kome opt. Radojević naredio da se one čuju i sl., jer je sasvim životno – normalno, s obzirom na dug protok vremena, da dodje do toga da se određene činjenice, pogotovu one koje nisu mnogo bitne, kakve su pomenute, potpuno zaborave ili pak da se u određenom smislu pogrešno prikažu.

Da je opt. Mančić kritične prilike izdao naredjenje opt. Tešiću da pomenutu dvojicu civila liši života, sem već napred navedenog, nesumnjivo proizilazi i iz odbrane opt. Radojevića date u prethodnom postupku kod istražnog sudije na dan 30.05.2002. godine. Naime, on je prilikom pomenutog ispitivanja, pored ostalog, izjavio: da mu je opt. Mančić, na njegovo pitanje, zbog čega mu trebaju ta dva vojnika, odgovorio: "trebaju da mu odrade neku dvojicu terorista", da je ovo shvatio da treba da ih pobije (str. 4. st.1. zapisnik). Nadalje, tada je izneo da je po prijemu pomenutog naredjenja, otišao u svoju kancelariju, da je u istoj zatekao opt. Tešića i Seregiju, da im je rekao šta opt. Mančić traži od njega, da ih je pitao da li to oni mogu da urade, da im je odgovorili da mogu i da nema problema, pa da ih je nakon ovog uputio opt. Mančiću, te da ih je kasnije, po dolasku sa zadatka, zatekao u svojoj kancelariji, kada su mu rekli da su zadatak izvršili (str. 4. st.3. i 4. zapisnika). Pomenute prilike opt. Radojević u svojoj odbrani izneo je još i ovo, a naime, da je, kada mu je opt. Mančić izdao naredjenje da mu obezbedi dvojicu vojnika koji će da odrade dvojicu terorista, tu bio prisutan i vod. I kl. Kovačević, a možda i još neko (str. 5., zadnji stav), a izneo je još i sledeće, da je pri dolasku u kancelariju rekao opt. Tešiću i Sergij da je dobio naredjenje do opt. Mančića, da postoje dvojica terorista kod njega koja je potrebno odraditi sa dva vojnika, da to može značiti da možda treba da ta dva lica budu ubijena, ali da to i ne mora da znači, da ih je pitao da li oni to mogu da urade, a da su mu rekli da mogu (str. 6. st.1. zapisnika). Pomenuta odbrana opt. Radojevića nesumnjivo ukazuje da je opt. Mančić tražio od njega dvojicu vojnika da bi lišili života ta dva civilna lica, pa prihvatanjem ovog dela njegove odbrane, kao i već pomenutih odbrana opt. Tešića i Seregija, te i odbrane opt. Mančića u delu da su u pomenutom selu bila zatečena dva civilna lica i da je on sa njima obavio razgovor, sud je na osnovu svega ovog na sasvim nesumnjiv način utvrdio da je opt. Mančić izdao naredjenje opt. Tešiću, a da je opt. Radojević to naredjenje izdao opt. Seregiju, te i da su se ta naredjenja odnosila na to da oni liše života ta dva civilna lica. Istina, opt. Radojević je na glavnom pretresu izmenio pomenutu odbranu iz istrage od 30.05.2002. godine, iznoče da se to što je tada iznosio kod istražnog sudije odnosilo na sasvim drugi događaj, te da to istražni sudija nije uneo u zapisnik, što sud nije prihvatio, a iz razloga što je ocenjeno da je ona sračunata na izbegavanje i ublaženje kriv. odgovornosti. Na pravilnost ovakvog zaključka ukazuje to što je prilikom tog ispitivanja kod istražnog sudije bio prisutan tužilac, zapisničar, kao i još 3 branioca – advokata, a svi oni su taj zapisnik potpisali bez ikakvih primedbi, što znači da nije pominjan bilo kakav drugi događaj, jer bi to, da je bilo pomenuto, imalo kom smislu, svakako moralo biti primećeno od prisutnih i upisano u zapisnik, s obzirom da se radilo o veoma značajnoj činjenici.

Iz svih napred navedenih razloga sud nije prihvatio odbranu opt. Mančića, a naime, da je kritične prilike rekao opt. Radojeviću da on sa još 2 svoja vojnika isprati tu dvojicu civila iz zone odgovornosti borbene grupe i to u pravcu Prizrena, kao ni odbranu opt. Radojevića, tj. da mu je opt. Mančić pomenute prilike samo zatražio dvojicu vojnika, te i da ga nije pitao zašta mu ti vojnici trebaju. Pomenute odbrane opt. Mančića i Radojevića sud nije prihvatio iz razloga što je očigledno da su iste sračunate na izbegavanje i ublaženje kriv. odgovornosti, a na osnovu ovakvog zaključak ukazuje to što su one međusobno potpuno suprotne, a sem toga, u potpunoj su suprotnosti sa odbranama Tešića i Seregija, kao i sa odbranom opt. Radojevića date u prethodnom postupku, tj. kod istražnog sudije, koju je sud, iz već pomenutog razloga, u celosti prihvatio, o čemu je napred već bilo reči u presudi.

Da je pravilno postupljeno što nisu prihvaćene pomenute odbrane opt. Mančića i Radojevića, sem već napred navedenog, nesumnjivo ukazuje još i to što su njihove odbrane, kada je reč o izveštavanju u vezi izvršenja konkretnog – predmetnog naredjenja, u potpunoj suprotnosti, jer opt. Mančić iznosi da ga je o tome izvestio opt. Radojević i to istog dana naveče, a u smislu što mu je tada rekao da je sve u redu, što je opt. Radojević negirao, objašnjavajući da ga u vezi angažovanja te dvojice vojnika uopšte nije izveštavao. Do ove razlike i njihovim odbranama, po oceni suda, dolazi samo zbog toga što pokušavaju da izbegnu odgovornost. Nadalje, postavlja se sasvim logično pitanje, zašto je opt. Radojević pri opt. Tešića i Seregija da li su izvršili to naredjenje koje im je izdao opt. Mančić, kada navodno, kako to on iznosi, nije znao šta su to trebali da urade, a ovakvo postupanje opt. Radojevića, po oceni suda, znači samo to da je on znao kakvo su naredjenje trebali oni da izvrše. Isto tako, opt. Mančić u svojoj odbrani iznosio je, da je o prisustvu – boravku te dvojice civila u pomenutom selu, kao i oko njihovog odvođenja iz sela, bio upoznat komandant borbene grupe kapetan Rangelov Slobodan, što se pokazalo potpuno netačnim, budući da je kapetan Rangelov kao svedok sve to negirao, pa kada se ovome doda kazivanje opt. Mančića i u delu da je neki starešina koji je bio odgovoran za tu granicu predložio da ta dvojica civila napuste selo, ne dajući u vezi tog starešine bilo kakve podatke, niti pak podatke o starešinama od kojih je navodno bio upoznat sa tim predlogom, to iz svega ovog, po oceni suda, proizilazi nesumnjiv zaključak da on to sve iznosi u svojoj odbrani samo radi toga da bi što veći broj starešina doveo u vezu sa tom dvojicom civila tokom njihovog boravka u pomenutom selu, kao i sa njihovim napuštanjem sela, da bi na taj način izbegao ili pak umanjio svoju odgovornost. Zbog ovih, kao i drugih već pomenutih razloga, sud nije prihvatio pomenute odbrane opt. Mančića i Radojevića.

Prema tome, na osnovu svega napred navedenog, tj. na osnovu svih napred pomenutih dokaza, sud je na sasvim pouzdan način utvrdio da je opt. Mančić kritične prilike naredio opt. Tešiću da sa još jednim vojnikom liši života dva lica albanske nacionalnosti, da je potom naredio i opt. Radojeviću da odredi tog drugog vojnika, da je opt. Radojević, izvršavajući pomenuto naredjenje, naredio opt. Seregiju da zajedno sa opt. Tešićem liši života pomenuta lica, da su ih zatim doista i lišili života i to na način što su na njih, a nakon što su se udaljili oko 4 km od mesta gde im je jedinica bila locirana, ispalili iz automatskih pušaka po jedan metak i to tako što je opt. Tešić prvo ispalio jedan metak u pravcu tog jednog lica, a zatim opt. Seregi u pravcu drugog, potom opt. Tešić ispalio još jedan metak u to lice u koje je prethodno pucao opt. Seregi, a iz razloga što je

davalo znake života, nanevši im pri ovom povrede od kojih su na mestu preminula, te i da su zatim te leševe zajedno odveli u kanal pored puta i potom ih zapalili.

Navedena postupanja svih optuženih, opisanim u tački a) izreke presude, sud nalazi da su protivna čl. 33. st.3. u vezi čl. 13. Ženevske konvencije o zaštiti građanskih lica za vreme rata. Naime, nesporno je da je Jugoslavija ratifikovala pomenutu konvenciju, tako da je svako bio u obavezi da se iste pridržava, što znači i njenih već pomenutih odredbi. Ovo zbog toga što se predmetni događaj odigrao u vreme trajanja agresije i odjenog broja zemalja i to članica NATO na SRJ, zbog čega je u SRJ, a radi odbrane, bila proglašeno ratno stanje, dakle, predmetni događaj odigrao se u vreme rata, tj. u vreme sukoba pomenutih zemalja sa SRJ, što je, van svake sumnje, iziskivalo striktnu primenu pomenute konvencije, budući da se njome, svim stranama u sukobu, pruža zaštita civilnim licima, odnosno stanovništvu i to od kolektivnih kazni, pljački i represalija, pa kako su u konkretnom događaju, uz primenu mera represalija, na već opisan način, lišena života dva stanovnika, tj. dva civilna lica koja su pripadala SRJ kao zemlji na koju je bila izvršena pomenuta agresija, to sve ovo, u konačnom, znači, da su lišena života protivno odredbi čl. 33. st.3. a u vezi čl. 13. pomenute konvencije.

Što se napred navedenog postupanja svih optuženih, sud nalazi da je opt. Mančić, za događaj opisan pod tač. b) izreke presude, postupio i protivno odredbi 33. st.2. a u vezi čl. 13. navedene konvencije. Naime, on kritične prilike, a u vreme pomenutog sukoba – rata, o čemu je već napred bilo reči u presudi, od nepoznatog lica – stanovnika, a uz pretnju povišenim tonom, kao i udaranjem šamara, oduzima i za sebe prisvaja više novčanica nemačkih marki, dakle, u uslovima rata, tj. za vreme sukoba pomenutih zemalja, vrši pljačku stanovnika svoje zemlje, što je protivno pomenutoj odredbi navedene konvencije, budući da je njome stanovništvo, između ostalog, zaštićeno i od pljački. Da je opt. Mančić doista postupio u svemu kako je to navedeno pod tač. b) izreke presude, sud je to utvrdio, pre svega, na osnovu iskaza svedoka Veljković Ivice, kao i na osnovu dela odbrane opt. Mančića. Naime, Veljković Ivice bio je kategoričan u tome da je opt. Mančić kritične prilike vršio legitimisanje lica, da je video kako od njih uzima novčanice i to u nemačkim markama, da su te novčanice bile crvene boje, te i da je tada ošamario jedno od tih lica. Iskazu pomenutog svedoka sud je u celosti poklonio veru a iz razloga što je ocenjeno da je doista u svemu logičan i uverljiv, kao i istinit, jer nije imao baš nikakvog razloga da optuženog neosnovano tereti u vezi bilo čega, pa ni u vezi predmetnog događaja. Da je pravilno postupljeno što je njegovom iskazu poklonjena puna vera, sem navedenog, ukazuje i to što je on optuženog na pretresu, pored prisustva većeg broja lica, uz izvesno kolebanje, uspeo da prepozna, govoreći pri tome "ja i sada ne mogu kategorički da tvrdim koje je to lice tada bilo koje je uzimalo novac, ali na osnovu njegove face najbliže mi je da je to bio Mančić" (str. 46. st.3. zapisnika o glavnom pretresu). Ovo određeno kolebanje pri prepoznavanju ni u kom smislu ne utiče na kvalitet iskaza koji je svedok dao, jer je, s obzirom na dug protok vremena od događaja, te i uslova pod kojima se to sve dešavalo, to bilo veoma teško upamtiti. Sem ovog, ni optuženi u svojoj odbrani nije sporio da se kritične prilike nalazio na pomenutom mestu, da je vršio legitimisanje, te i da je tada ošamario jedno lice, što sve ide u prilog pomenutom zaključku suda, a naime, da je pravilno postupljeno što je iskazu svedoka Veljkovića poklonjena puna vera. Istina, sud nije mogao na pouzdan način utvrditi koju količinu novca je optuženi tada uzeo, jer se svedok Veljković u vezi ovog nije mogao izjasniti u ma kom smislu, pa imajući ovo u vidu, te i to da je opt.

Mančić negirao da je uzeo bilo kakav novac, a u nedostatku drugih dokaza, to zbog svega ovog u izreci presude nije ni naveden iznos novca koji je prisvojen. Međutim, kako je sud iskazu svedoka Veljkovića u celosti poklonio veru, što znači i u delu, a naime, da je video kako je optuženi Mančić od tih lica uzimao novac i to nemačke marke, to je zbog ovog u izreci presude samo ovo i navedeno, tj. da je uzimao novac – nemačke marke, bez navodjenja bilo kakvog iznosa. No, bez obzira što se nije moglo utvrditi koji iznos novca je on uzeo i prisvojio, sud je našao da se u njegovom postupanju, s obzirom da to čini u vreme već pomenuto~~g~~ oružanog sukoba, sadrže svi elementi pljačke, dakle, čini nešto što je protivno odredbi čl. 2. a u vezi čl. 13. Ženevske konvencije o zaštiti građanskih lica za vreme rata.

Utvrđujući psihički odnos optuženih prema predmetnim kriv. delima, sud je našao da su svi oni postupali sa umišljajem. Naime, opt. Mančiću i Radojeviću je, van svake sumnje kao oficirima VJ, s obzirom na pomenuti oružani sukob, bilo poznato da se u svemu moraju pridržavati Ženevske konvencije o zaštiti građanskih lica za vreme rata, pa i odredbi koje se odnose na zaštitu stanovništva od raznih represarija, što su, sasvim sigurno, učili tokom školovanja, kao i tokom rada u jedinicama i ustanovama VJ, čega se oni kritične prilike ne pridržavaju već postupaju surpotno, tj. izdaju naredjenja da se dva stanovnika – civilna lica, dakle, lica zaštićena pomenutom konvencijom, liše života, što sve u konačnom znači da postupaju sa umišljajem. Isto tako, opt. Tešić i opt. Seregi, procenjujući da znali su da je, bez obzira na pomenuti ratni sukob, zabranjeno lišavati života civilna lica, tj. lica koja štiti pomenuta konvencija, jer su oni do kritičnog događaja bili proveli u Vojski Jugoslavije na služenju vojnog roka preko 12 meseci, u kom periodu su, sasvim sigurno, bili na redovne – planske programe obuke, kao i druge obaveze rada, bili upoznati koja se naredjenja ne smeju izvršavati, u koja, bez ikakve dileme, spada i konkretno – predmetno naredjenje. Sem ovog, kada se ima u vidu da njima pri izdavanju pomenutog naredjenja niko nije pretio u bilo kom smislu da će imati odredjenih posledica za slučaj da ga ne izvrše, pa ni opt. Mančić i opt. Radojević, kao i to da oni tu dvojicu civila odvođe od mesta jedinice oko 4 km i potom ih, na skrovitom mestu, lišavaju života, a zatim te leševe, radi skrivanja tragova, spaljuju, pa kada se svemu ovom doda i to da u vezi tog događaja nikom ništa u jedinici ne govore, to iz svega ovog proizilazi nesumnjiv zaključak da su znali da rade nešto što je zabranjeno, tj. nešto što nije dozvoljeno, dakle, znali su da nisu smeli izvršiti pomenuto naredjenje iz razloga što izvršenje istog predstavlja kriv. delo, što sve u konačnom znači da postupaju sa umišljajem.

Pravno ocenjujući napred utvrđeno činjenično stanje, sud nalazi da se u radnjama svih optuženih, opisanim pod tač. a) izreke presude, sadrže svi bitni, kako subjektivni, tako i objektivni elementi kriv. dela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 142. st. 1. KZ SRJ, jer je izvedenim dokazima na glavnom pretresu, na sasvim pouzdan način utvrđeno da su opt. Mančić i Radojević, kritične prilike, za vreme pomenutog rata – oružanog sukoba, naredili opt. Tešiću i Seregiju da liše života dva lica albanske nacionalnosti i to tako što to naredjenje opt. Mančić izdaje opt. Tešiću, a opt. Radojević opt. Seregiju, što je imalo za posledicu da dodje do smrti dva građanska lica, čime su, van svake sumnje, prekršili pravila međunarodnog ratnog prava, a pre svega, odredbu čl. 33. st.3. u vezi čl. 13. Ženevske konvencije o zaštiti građanskih lica za vreme rata, kojom je, zabranjeno preduzimanje bilo kakvih mera represalija prema stanovništvu – građanskim licima, što se, svakako, odnosilo i na ta dva lica, s obzirom da se radilo o

gradjanskim licima, dok je za opt. Tešića i Seregija utvrđeno da su postupanjem, na način, mesto i vreme, kako je to za njih i opisano u pomenutoj tački izreke presude, lišili života dva lica albanske nacionalnosti, i da su potom, u nameri da prikriju tragove izvršenog dela, te leševe zajedno zapalili, dakle, prema civilnom stanovništvu izvršili su ubistva, čime su i oni prekršili prava međunarodnog ratnog prava za vreme rata, a pre svega, prekršili su već pomenutu odredbu navedene Ženevske konvencije, jer je njome zabranjeno da se pre civilnom stanovništvu – gradjanskim licima, za vreme rata – u slučaju sukoba, preduzimaju bilo kakve mere represarija, pa i ubistva, što sve čini značajna obeležja predmetnog kriv. dela. Sud je u radnjama opt. Mančića, opisanim u tački b) izreke presude, našao da je pomenute prilike postupio protivno odredbi 33. st.2. a u vezi čl. 13. već pomenute Ženevske konvencije, jer je tom licu, pri traženju novca, udario šamar, nakon čega mu ono daje novčanice u nemačkim markama, u čemu su, po oceni suda, sadržani svi elementi pljačke, što je, s obzirom da se radilo o zaštićenom stanovniku – gradjanskom licu, zabranjeno navedenom odredbom pomenute Ženevske konvencije. Kako je sud sve optužene našao krivično odgovornim za predmetna kriv. dela, to ih je oglasio krivim i potom za ista osudio na kazne zatvora i to opt. Mančića na 7, opt. Radojevića na 5, opt. Tešića na 4 i opt. Seregija na 3 godine, nalazeći da su iste srazmerne težini i društvenoj opasnosti učinjenih kriv. dela, kao i stepenu njihove kriv. odgovornosti, te da se njima može postići svrha kažnjavanja iz čl. 33. KZ SRJ, tj. da popravno deluju na njih i vaspitno na druge da ne čine kriv. dela.

Prilikom odlučivanja o visini kazni, sud je na strani svih optuženih cenio sve okolnosti koje u smislu čl. 41. KZ SRJ utiču na kazne budu veće ili manje, pa je opt. Mančiću i Radojeviću, kao otežavajuće, cenio visok stepen kriv. odgovornosti, dok im je od olakšavajućih okolnosti cenjeno: ranije neporočno vladanje, da su oženjeni i da izdržavaju supruge i decu, da se do kritične prilike radilo o veoma dobrim starešinama što je za opt. Mančića utvrđeno na osnovu njegove zadnje službene ocene koja je "odličan" a za opt. Radojevića na osnovu iskaza njegovog komandanta kao svedoka na glavnom pretresu Vuković Vlatka, a u odnosu na opt. Radojevića još i mladost, kao i kratko radno iskustvo u VJ, svega oko 3 godine, dok je u odnosu na opt. Tešića i Seregija, u odsustvu bilo kakvih otežavajućih okolnosti, kao olakšavajuće, cenio sledeće: mladost, ranije neporočno vladanje, da su do kritične prilike bili odlični vojnici, što je utvrđeno na osnovu karakteritika iz jedinice za njih, kao i iskaza njihovih starešina na glavnom pretresu, da su tokom služenja vojnog roka veći deo vremena proveli na teritoriji Kosova i Metohije, da su na pomenutoj teritoriji boravili i tokom trajanja tog celog oružanog sukoba – rata te i da su se u vreme izvršenja predmetnog kriv. dela nalazili u stanje bitno smanjene računljivosti, što je utvrđeno na osnovu nalaza i mišljenja specijalne psihijatrijske bolnice Gornja Toponica za njih, kao i na osnovu iskaza veštaka neuropsihijatra Bogdanović Sladjane na glavnom pretresu, a za opt. Tešića još i to, a na ime, da je oženjen i da izdržava suprugu i jedno dete. Sud je, uzimajući u obzir sve navedene okolnosti, opt. Mančiću i Radojeviću, za predmetna kriv. dela, izrekao kazne zatvora u zakonom propisanim granicama za ista i to opt. Mančiću 7 a opt. Radojeviću 5 godina, dok je, u odnosu na opt. Tešića i Seregija, našao da pomenute olakšavajuće okolnosti imaju karakter osobito olakšavajućih, te i da one ukazuju da se u njihovom slučaju i sa ublaženim kaznama može postići svrha kažnjavanja, to im je zbog ovog, a primenom čl. 42. i 43. KZ SRJ, umesto da im se izreknu kazne zatvora od najmanje 5 ili od 20 godina, kakva je propisana za predmetno kriv. delo (primenjen raniji zakon KZ SRJ, odnosno zakon koji je bio na snazi u vreme izvršenja predmetnih

kriv. dela), izvršio ublaženje kazni i to tako što im je izrekao kazne zatvora ispod zakonom propisanog minimuma i to opt. Tešiću 4 a opt. Seregiju 3 godine, kako je sve to navedeno u izreci presude.

Sud je cenio ostale dokaze izvedene na glavnom pretresu, pa kako je našao da su oni bez ikakvog uticaja na utvrđivanje drugačijeg činjeničnog stanja to zbog ovog u presudi nisu posebno ni obrazlagani.

Pošto su se optuženi povodom predmetnih kriv. dela nalazili u pritvor i to opt. Mančić od 27.04. do 11.10.2002. godine, opt. Radojević od 30.05. do 11.10.2002. godine, opt. Tešić od 27.05. do 30.07.2002. godine a opt. Seregi od 29.04. do 30.07.2002. godine, to im je ovo vreme, a shodno čl. 50. KZ SRJ, uračunato u izrečene kazne zatvora.

Sud nije prihvatio predlog zastupnika optužbe da se u dopuni postupka obavi novo psihijatrijsko posamtranje opt. Tešića i Seregija, a iz razloga što je tim lekara veštaka pomenute psihijatrijske bolnice za njih obojicu, kao i veštak na glavnom pretresu Bogdanović Sladjana, dali nalaz i mišljenje, kao i zaključak, navodeći, kao osnovno, da su se obojica, zbog straha jakog inteziteta, u vreme izvršenja dela, nalazili u stanje bitno smanjene računljivosti, što je sud u celosti prihvatio, a iz razloga što je našao da su ti nalazi i zaključci dati po najboljem znanju i umeću, kao i u skladu sa savremenim principima medicinske nauke. Sud je, pored već napred navedenog, bez obzira što kod opt. Tešića i Seregija nije utvrđeno postojanje bilo kakvih duševnih oboljenja, a s obzirom na sve pomenute okolnosti pod kojima se odigrao predmetni događaj, kao i na njihova psihička stanja, kako neposredno pred događaj, tako i u toku istog, tj. u vreme izvršenja kriv. dela, ostao pri oceni da su se u vreme izvršenja predmetnog kriv. dela nalazili u stanju bitno smanjene računljivosti.

Isto tako, sud nije prihvatio ni predlog branioca opt. Tešića, adv. Veličkovića, da se iz jedinice u Valjevu u kojoj se opt. Tešić nalazio na obuci, pribavi izveštaj o planu obuke za opt. Tešića. Ovaj predlog nije prihvaćen iz razloga što se, po oceni suda, s obzirom na dug protok vremena, ni u kom smislu ne bi moglo utvrditi na kojoj planiranoj obuci je opt. Tešić sve bio prisutan, a na kojoj odsutan, što se odnosi i na planiranu obuku iz pravila službe VJ, tako da bi zbog ovog, pribavljanje pomenutog izveštaja, samo dovelo do odugovlačenja postupka.

Sud nije prihvatio stanovište adv. Veličkovića, kao i adv. Buturovića, te ni odbrane opt. Tešića i Seregija, a naime, da su opt. Tešić i Seregi smatrali da su u obavezi da izvrše predmetno naredjenje i to zbog straha da mogu biti streljani za slučaj da odbiju izvršenje istog, a iz sledećih razloga. Pre svega, sud ni u kom pogledu ne dovodi u pitanje činjenicu da je kod njih, u vreme izvršenja kriv. dela, bio prisutan strah jakog inteziteta, kao i to da se u jedinici pričalo u smislu da se sva naredjenja starešina u usovima rata, pogotovu starešina iz organa bezbednosti, moraju izvršavati i da može doći do eventualnog streljanja onog ko odbije da ista izvrši. Međutim, bez obzira na sve ovo, sud nalazi da su opt. Tešić i Sergi znali da se konkretno naredjenje ne sme izvršiti, tj. da izvršenjem istog čine kriv. delo. Na pravilnost ovakvog zaključka ukazuje to što pri izdavanju tog naredjenja njima opt. Mančić i Radojević ne prete ni u kom smislu, pa ni u smislu da mogu biti streljani za slučaj da odbiju izvršenje istog, što proizilazi, kako iz odbrana opt. Mančića i Radojevića, tako i iz njihovih odbrana iznetih na glavnom

pretresu, pa kada se ovome doda da do predmetnog događaja nikom konkretno nije bilo prećeno u pomenutom smislu, bar ovako nešto nije bilo poznato opt. Tešiću i Sergiju da se desilo, pa imajući u vidu još i to, a naime, da je opt. Seregi tokom prethodnog postupka, tj. kod istražnog sudije, prilikom ispitivanja 29.04.2002. godine, pored ovog, izneo i ovo "pored ovog naredjenja potporučnik Radojević rekao je i to da je ratno stanje, da smo dužni da njegova naredjenja izvršavamo i da koliko naredjenje na izvršenje, da on nas dvojicu da strelja"(str. 3. zadnji stav zapisnik o njegovom izjavanju kod istražnog sudije), što on menja kasnije na pretresu, iznoseći da kritične prilike nije bilo nikakvih pretnji u ma kom smislu, a on ovo, po oceni suda, zavisno od činjeničnog stanja, čini radi izbegavanja i ublaženja krivične odgovornosti, pa kada se ovome doda da je opt. Tešić, po prijemu navedenog naredjenja, pitao opt. Radojevića u smislu da li će u vezi izvršenja tog naredjenja imati eventualno nekakvih posledica, što ukazuje da on ne isključuje svoju eventualnu odgovornost, to sve ovo, po oceni suda nesumnjivo ukazuje da kod njih nije postojalo uverenje – ubeđenje, pogotovu ne neko čvršće, da su u obavezi da izvrše pomenuto naredjenje. Kad se ovome doda, a naime, da je njima bilo poznato da se radi o starijim licima, da nisu bila naoružana, da ih ničim nisu ugrožavala, da ih odvođe od jednice na daljenju od oko 4 km, da ih potom, a na skrovitom mestu, lišavaju života, da ih zatiru, a radi skrivanja tragova, otvaraju kanal i potom pale, a u vezi tog događaja kasnije nikom ništa u jedinici ne govore, tako da sve ovo, kao i drugo napred već pomenuto, nesumnjivo ukazuje da im je bilo poznato da rade nešto što je zabranjeno, tj. da time čine kriv. delo, tako da zbog toga ovaj sud nije prihvatio njihove pomenute odbrane, a iz razloga što je ocenjeno da su sračunale na izbegavanje i ublaženje kriv. odgovornosti. Kao što su opt. Tešić i Seregi bili svesni predmetnog kriv. dela, to zbog ovog ne može biti govora o postojanju bilo kakve stvarne ili pak pravne zablude, niti pak krajnje nužde kod njih u vreme izvršenja predmetnog kriv. dela, na šta su se pozivali njihovi branioci i predlagali oslobadjajuću presudu.

Pošto je sud sve optužene oglasio krivim za predmetna kriv. dela, to ih je i obavezao da plate na ime stvarnih troškova i to opt. Mančića i Radojevića po 2.602,00 dinara, nastalih zbog dolaska svedoka na glavni pretres, opt. Tešića 32.640,00 dinara a opt. Seregija 19.390,00 dinara koji se, takodje, odnose na troškove dolaska svedoka na glavni pretres, kao i na troškove njihovog posmatranja u specijalnoj bolnici Gornja Toponica, kao i na nagradu veštaku Bogdanović Sladjani, a sem ovog svi oni su, obavezani da plate i na ime paušala po 5.000,00 dinara koji je određen s obzirom na složenost i trajanje kriv. postupka, nalazeći da su u mogućnosti da iste plate bez ikakve opasnosti da dovedu u pitanje svoje izdržavanje i lica koja su dužni da izdržavaju.

II

Opt. Mančić Zlatanu, pomenutom optužnicom, bilo je stavljeno na teret kriv. delo zloupotrebe službenog položaja iz čl. 174. st.1. KZ SRJ međjutim, kako je zastupnik optužbe u toku pomenutog glavnog pretresa, a pre završetka istog, odustao od daljeg kriv. gonjenja za pomenuto kriv. delo, to je zbog ovog, a osnovom čl. 354. st.1. tač.1. Zakona o krivičnom postupku, za isto odbijena optužba.

Na osnovu svega napred navedenog odlučeno je kao u izreci presude.

RM/SR

ZAPISNIČAR

CL na sl. u VJ

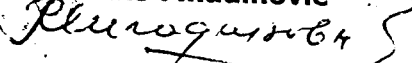
Blavica Ristić

PREDSEDNIK VEĆA

pukovnik

Radenko Miladinović

POUKA: Protiv ove presude može se izjaviti žalba Vrhovnom vojnom sudu u Beogradu u roku od 15 dana od dana prijema pismenog otpravka iste. Žalba se predaje neposredno pisarnici suda ili preporučeno preko pošte Vojnom sudu u Nišu.